

**Tard község Önkormányzata Képviselő-testületének
7 / 2009. (08.20.) számú rendelete**

Tard község helyi jelentőségű természeti területeinek és értékeinek védetté nyilvánításáról és a természetvédelem helyi szabályairól

Tard község helyi jelentőségű természeti területeinek és értékeinek védetté nyilvánításáról és a természetvédelem helyi szabályairól Tard község Önkormányzatának Képviselő-testülete a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény 16. § (1) bekezdésében, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény 24. § (1) bekezdés b) pontjában és az egyes jogszabályok és jogszabályi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. évi LXXXII. Törvény 6. § (6) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. §

(1) Jelen rendeletben meghatározott természetvédelmi szabályokat kell alkalmazni (a természet védelmét szabályozó országos hatályú jogszabályokban foglaltakon túlmenően) Tard község közigazgatási területén az országos védelem alatt nem álló, de ritkaságuk, különlegességük miatt értékes – jelen rendelettel védetté nyilvánított, illetve más jogszabály által helyi védettség alá helyezett -, természeti területekre és értékekre.

(2) Jelen rendelet 1. számú mellékletében felsorolt helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek térképi ábrázolását e rendelet 3. számú melléklete tartalmazza.

(3) Minden természetes és jogi személy kötelessége a helyi természeti területek, értékek védelme. Ennek érdekében kötelesek közreműködni a veszélyhelyzetek és károsodások megelőzésében, a károk enyhítésében, azok következményeinek megszüntetésében és a károsodás előtti állapot helyreállításában.

A védetté nyilvánítás célja

2. §

(1) A védetté nyilvánítás célja

- a) a kiemelt oltalmat igénylő földtani, víztani, növénytani, állattani, tájképi és kultúrtörténeti szempontból vagy más közérdekből védelemre érdemes helyi természeti területek és értékek körét megállapítsa és azokat védetté nyilvánítsa,
- b) jogi eszközöket biztosítson a természetvédelem helyi szintű szabályainak megállapításával a község területén található természetvédelmi területek és értékek megőrzéséhez és fenntartható fejlesztéséhez,
- c) elősegítse a község természeti területek és értékek jellegzetességeinek, növény- és állatvilágának, földtani, víztani, valamint tájképi és kultúrtörténeti értékeinek megőrzését, illetve kutatását, oktatási és ismeretterjesztési célú hasznosítását,
- d) előmozdítsa a társadalom bevonását a természeti területek és értékek hatékony megőrzésébe és a széleskörű szemléletformálásba.

Természetvédelmi területek, értékek védetté nyilvánítása

3. §

- (1) A természeti területek és értékek helyi védelme a képviselő-testület által történő védetté nyilvánítással jön létre.
- (2) A védetté nyilvánítási eljárás magánszemély, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kezdeményezésére, illetve hivatalból indulhat el.
- (3) A javaslatnak tartalmaznia kell:
 - a) a helyi természeti terület, érték leírását, megnevezését,
 - b) a pontos hely megjelölését (utca, házszám, helyrajzi szám),
 - c) a helyszínrajzot és/vagy fényképfelvételt,
 - d) a kezdeményezés indokolását.
- (4) A védetté nyilvánítási eljárást a bejelentés, illetve javaslat Polgármesteri Hivatal általi kézhezvételét követő 30 napon belül meg kell kezdeni. A védetté nyilvánítási eljárást a vonatkozó jogszabályok alapján kell lefolytatni.
- (5) A helyi jelentőségű terület és érték védetté nyilvánítását megelőző eljárás előkészítése és lefolytatása a jegyző feladata.
- (6) A helyi védelem alá helyezés, illetve annak megszüntetése tényét az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyeztetni. A bejegyzés esetleges elmaradása a védettség hatályát nem érinti.

Előírások, eljárási szabályok

4. §

- (1) A helyi védettségű természeti területek illetve a természeti értékek védelme érdekében a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény és vonatkozó egyéb országos hatályú jogszabályok előírásait kell alkalmazni.
- (2) A védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a Tvt-ben meghatározott egyes Korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez kötött tevékenységek körét, e rendelet 2. számú mellékletét képező Helyi Védettségű Erdők és Rétek Kezelési Terve tartalmazza.
- (3) A természetvédelmi területekre és értékekre vonatkozó egyéb előírások tekintetében a helyi jelentőségű természetvédelmi terület vagy érték természetvédelmi kezelési tervében foglaltakat kell alkalmazni. A természetvédelmi kezelési tervet jelen rendelet 2. számú melléklete tartalmazza.
- (4) A helyi jelentőségű védett természetvédelmi területek természetvédelmi kezelési tervét legalább 10 évenként felül kell vizsgálni.

A védett természeti területek és értékek állapotának felülvizsgálata

5. §

(1) Az önkormányzat jogosult a védett természeti terület és érték állapotára vonatkozóan tájékozódni és ellenőrizni, hogy a terület kezelője jelen rendelet és a kezelési tervben meghatározottak alapján kezeli a természetvédelmi területet és értéket.

(2) A helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek állapotát és annak változásait folyamatosan figyelemmel kell kísérni. A folyamatosan végzett vizsgálat célja, hogy a község természeti értékeinek állapotáról és a védelem érdekében szükséges teendőkről a Képviselő-testület tagjai tájékozódhassanak, illetve a település lakosságát tájékoztassák.

(3) A helyileg védett természeti területek és értékek állapotának figyelemmel kísérése, illetve a 10 évenkénti felülvizsgálat feladatának megvalósítása a jegyző kötelezettsége.

6. §

(1) A védelem alá vont területek, értékek megóvásáról, őrzéséről, fenntartásáról, helyreállításáról az önkormányzat gondoskodik.

E feladat ellátásával

a) az önkormányzat tulajdonában álló területeken a terület mindenkori kezelőjét, ennek hiányában a tényleges használóját,

b) egyéb területeken a terület mindenkori tulajdonosát, vagyonkezelőjét vagy használóját is megbízhatja.

(2) A tulajdonos (vagyonkezelő, használó) köteles kártalanítás ellenében túrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti érték és termőhely oltalma, tudományos megismerése vagy bemutatása érdekében végzett tevékenységét.

(3) A tulajdonos (vagyonkezelő, használó) köteles túrni, hogy a természetvédelmi hatóság a természeti terület, érték oltalma, tudományos megismerése érdekében ingatlanát időszakosan használja, de csak olyan mértékben, hogy az a tulajdonos (vagyonkezelő, használó) mindennapi életvitelét nem zavarhatja.

(4) Az ingatlan mindenkori tulajdonosa (használója) köteles túrni a védetté nyilvánítás Ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzését.

A védett természeti területek és értékek kezelésének anyagi alapja

7. §

(1) A védett természeti területek és értékek megóvását, őrzését, fenntartását, kezelését, valamint helyreállítását – a természetvédelmi hatósági jogkör gyakorlójának irányításával – a természetvédelmi terület vagy érték tulajdonosa, kezelője látja el.

(2) Jelen rendeletben meghatározott, a rendes gazdálkodás körébe tartozó tevékenység anyagi fedezetét a természetvédelmi terület vagy érték kezelője biztosítja.

Szabálysértés, természetvédelmi bírság

8. §

- (1) Aki védett természeti értéket részben vagy egészben megsemmisít, megrongál, rendeltetéstől eltérően használ, illetve azzal összefüggésben engedélyhez kötött tevékenységet engedély nélkül végez – amennyiben cselekménye súlyosabban nem minősül – szabálysértést követ el és 30.000.- Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.
- (2) Az okozott kár megtérítésére a Polgári Törvénykönyv megfelelő szabályai az irányadók.
- (3) A természetvédelmi bírságból befolyó összeg az önkormányzat környezetvédelmi alapjának bevételi forrása, az így befolyt összeget csak a helyi természeti értékek fenntartására és növelésére lehet fordítani.

Egyéb rendelkezések

9. §

- (1) A védett természeti területeket és értékeket el kell látni jellegüknek megfelelő, „Természetvédelmi Terület” feliratú és a látogatók útbaigazítását szolgáló tájékoztató táblákkal.
- (2) A „Természetvédelmi Terület” feliratú táblákat a védett természeti terület határainál, a közlekedésre kijelölt utak mentén kell elhelyezni.
- (3) Az (2) bekezdésben meghatározott táblák elkészíttetése, kihelyezése, karbantartása az Önkormányzat feladata.
- (4) Önkormányzati tulajdonban lévő helyi jelentőségű természetvédelmi terület és érték a forgalomképtelen vagyontárgyak körébe tartozik.
- (5) A helyi természetvédelmi tevékenység irányítása, összehangolása és ellenőrzése a Jegyző feladata.

Záró rendelkezések

10. §

- (1) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. Törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- (2) Az önkormányzat képviselő-testülete felkéri a társadalmi szervezeteket, intézményeket, valamint az egész lakosságot, hogy segítsék elő a rendeletben megfogalmazott célok és feladatok megvalósítását.
- (3) Jelen rendelet 2009. szeptember 1. napján lép hatályba, és azt követően kell alkalmazni a természetvédelmi területek és értékek tekintetében.

HELYI JELENTŐSÉGŰ VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK

NÉV : TARD – SZEKRÉNY - VÖLGY

HRSZ : tardi 0180/1 és 0180/12-38

ALR

TER (ha) :

MŰV.ÁG : GYEP

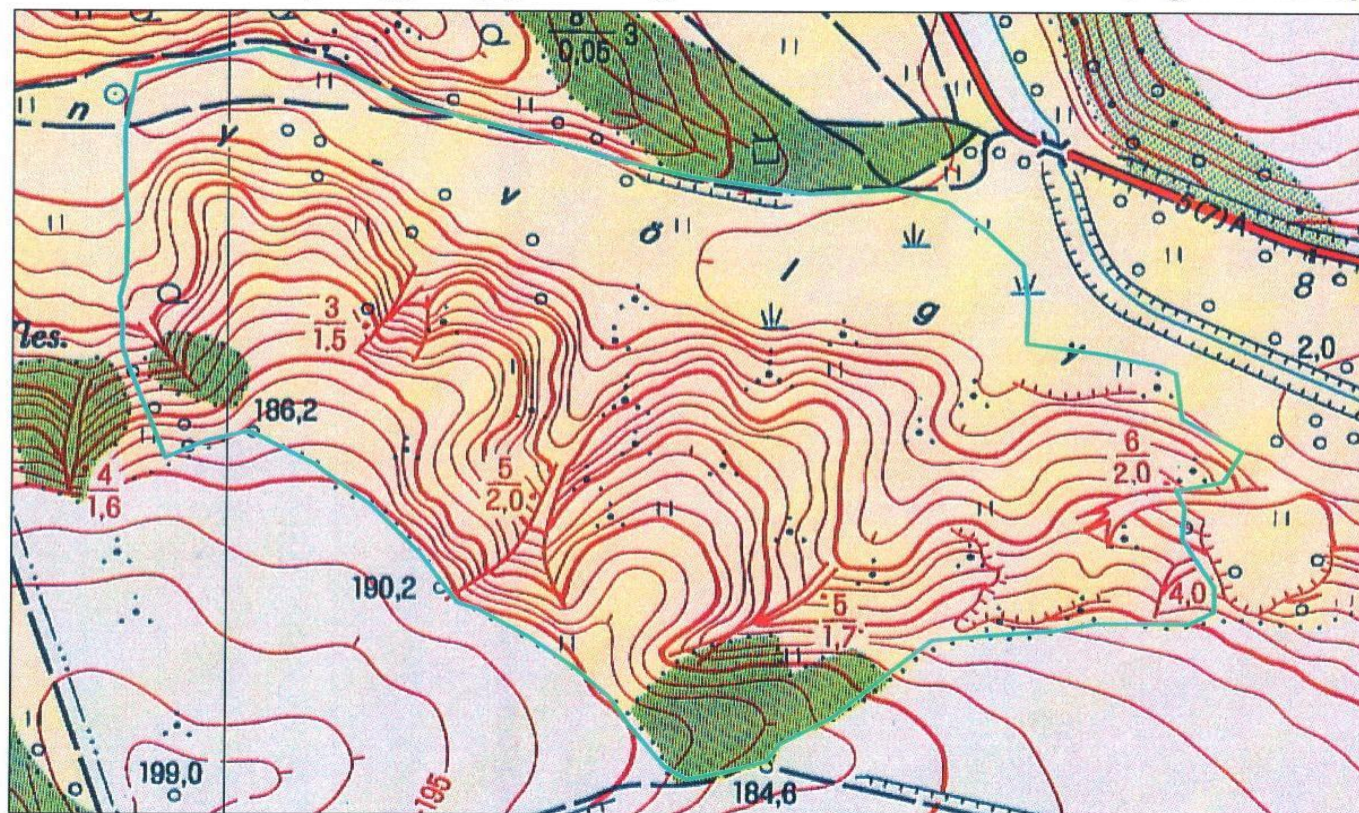
Melléklet
A tervezett Szekrény-völgy helyi jelentőségű természetvédelmi
leendő határai a 2005 évben készült légifotóra vetítve

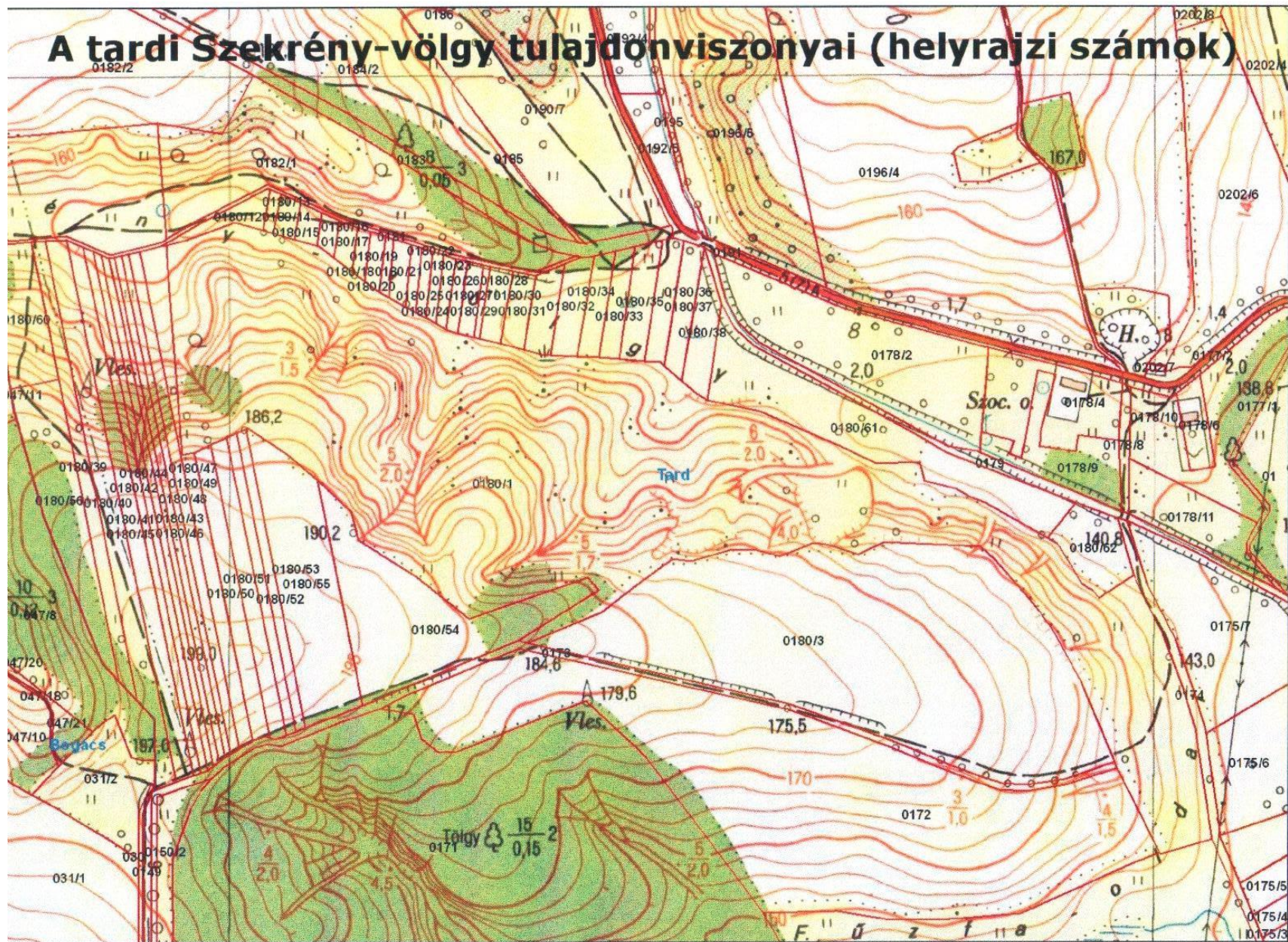
0 100 200 400 Meters

Melléklet

A tervezett Szekrény-völgy helyi jelentőségű természetvédelmi terület topográfiai térképe

A tardi Szekrény-völgy tulajdonviszonyai (helyrajzi számok)

A tervezett Szekrényes-völgy Természetvédelmi Terület vegetációtérképe 2007

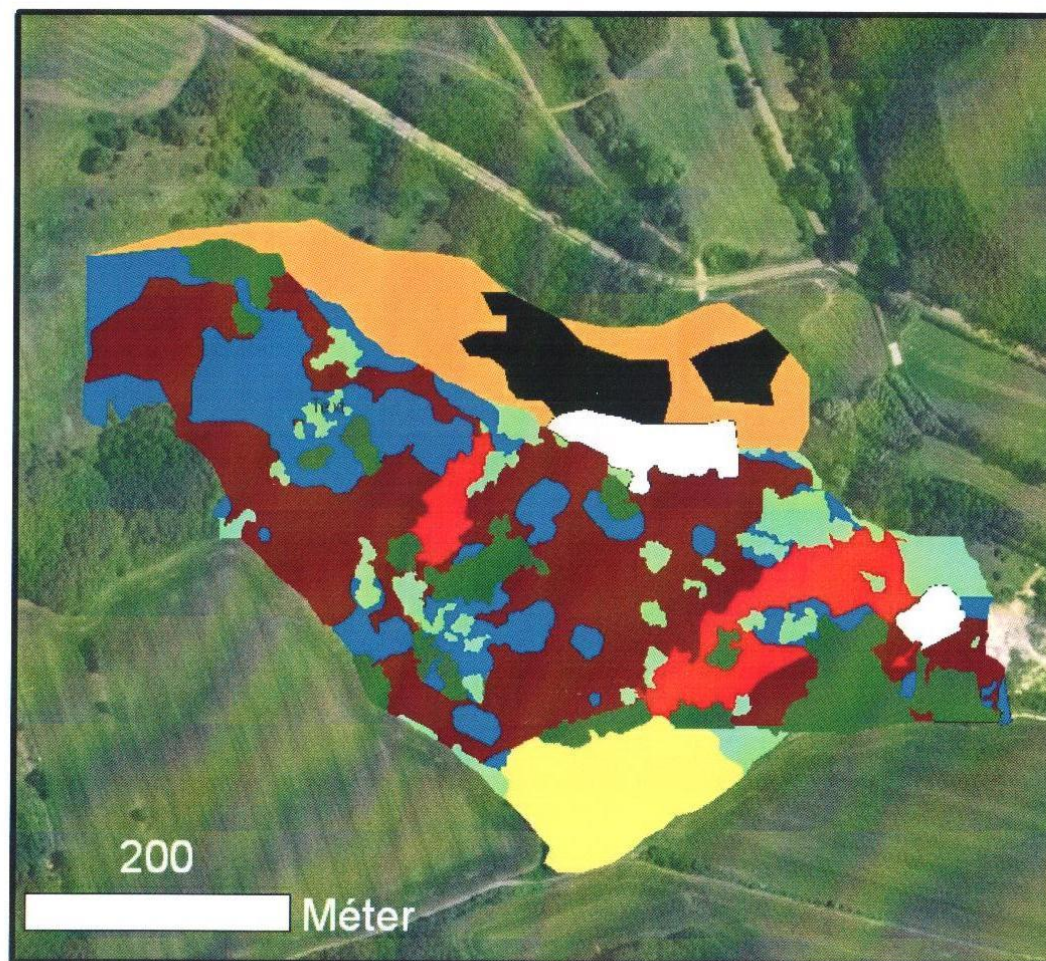
Készítette: Somodi Imelda

MTA ÖBKI

Vácrátót

Jelmagyarázat

- Calamagrostis-os
- Campanulo-Stipetum
- Pulsatillo-Festucetum
- akácos
- bokorfűzes
- cserjés
- magassásos
- nyaras facsoport
- tölgyes facsoport

**Tard – Szekrény-völgy helyi jelentőségű
természetvédelmi terület kezelési terve**

Készítette:

MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete

2163 Vácrátót, Alkotmány út 2-4.

Tel: 06/28 360-120

2008.

Tartalomjegyzék

1	Természetvédelmi célkitűzések.....	3
2	Természetvédelmi stratégiák.....	3
3	Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak.....	4
3.1	Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak.....	4
3.2	Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak.....	4

1 Természetvédelmi célkitűzések

A tardi Szekreny-völgy helyi jelentőségű természetvédelmi terület létrehozásának célja, hogy a területen meglevo es kialakulóban levő természetes élőhelyeket megőrizze. A védelem két legfontosabb prioritása az egykori természetes erdősztyepp visszatelepülésének es a folyamat kutathatóságának biztosítása. A részletes célkitűzések tehát a következők:

Kiemelt célok:

- A természetes erdősztyepp-mozaik visszatelepülési folyamatának védelme, a visszatelepülés feltételeinek biztosítása
- A természetes erdősztyepp-mozaik spontán visszatelepülésének zavartalansága biztosítása, hogy a természetes visszatelepülési folyamat tudományos szempontból kutatható legyen.

További célok:

- A megmaradt erdősztyepp-növényzet megőrzése, amennyire ez a visszatelepülési folyamatban indokolt
- Torvényileg védett es az erdősztyeppre jellemző növényfajok megőrzése
- Védett állatfajok számára élőhely biztosítása
- Idegenhonos fajok tömeges elterjedésének megelőzése, indokolt esetben megakadályozása – a tervezési területre eső akácok oshonos fafajra cserélese

A kiemelt célkitűzések elérése jelenleg is biztosított, a zavartalanság megőrzésének felülvizsgálatát az első 10 évben legalább ötévente, az MTA Ökológiai es Botanikai Kutatóintézetének munkatársai a hosszú távú rendszeres adatgyűjtés keretében elvégzik.

A jelenlegi akácokban történő fajcsere az egyik erdőreszlet esetében a kötelező erdősztyepp felújításakor, a másikonál később realizálható, ezek a természetvédelmi kezelési terv kötelezően előírt felülvizsgálati időszakán (tíz évben) belül nem feltétlenül valósíthatók meg.

2 Természetvédelmi stratégiák

- A zavartalanság biztosítása

A jelen kezelési terv fő stratégiaja a terület zavartalanságának biztosítása. Ez a jelen pillanatban az emberi zavarások es használat teljes kizárását jelenti. Nem indokolt ugyanakkor a terület teljes bekerítése, mert a vadállatok jelentette időszakos legelés es zavarás aktuális mértéke megfelel a visszatelepülési folyamathoz megfelelő zavarási szintnek.

- Idegenhonos fajok tömeges elterjedésének megelőzése

A tervezési területen jelenleg két akác folt található. Jelen állapotukban a kialakuló erdősztyepp-mozaikra komoly veszélyt nem jelentenek. Ugyanakkor, amennyiben felújításuk elkerülhetetlenül válik azt korlátok között kell végezni, a felújítás során ugyanis a friss akácok a szomszédos területeket megfertőzhetik. Ezért a felújítást úgy kell végezni, hogy

az akacos allomanyok korkoros terjedese akadalyozzak. A kesobbi hasonlo helyzet elkerulesere pedig indokolt az akacosok oshonos tolgyfajokkal valo felujitasa, amelyek fajkeszlete termeszetes uton gazdagodni tud a vele érintkezo regeneralodo erdossztyepp megfelelo fajaival. Hosszu tavon ez lehetove tenne a kezelt erdok, a szomszedos regeneralodo mozaikhoz hasonlo természetközeli állapotba jutását.

3 Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.3 Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Elohelyek védelme

A tervezési területen található természetes elohelyek a következők: erdossztyepp-komponensek (Északi lejtősztyeprét, Közép-dunai erdőpusztarét, Tatárjuharos löszölgyes) valamint rekettýefuzesedo magassásos. A természetes elohelyek zavartalansaganak megorzese érdekeben az emberi hasznalat kizarasa szukseges. A jelenlegi állapotban sem legeltetes, sem kaszalas, sem cserjeirtas nem szukseges. Amennyiben azonban a legalabb otevenkenti felulvizsgalat soran indokoltnak bizonyul az MTA OBKI kutatoival es a Bukki NP munkatarsaival valo egyezettetes utan ezek alkalmazasa felmerulhet. A terület leegese elkerulendo. Ugyanakkor a teljes bekerites nem indokolt.

Fajok védelme

A területen megtalálható védett növény és állatfajok védelme az elohelyek zavartalansaganak biztositásával megvalosul.

Kutatás, vizsgálatok

Az MTA OBKI kutatoi a mar megkezdett monitoring jellegu vizsgalataikat folytatják. Legalabb ot evente elvezzik az allando mintaveteli negyzetek felvetelezeset es jellemzoen ot evenkent vegetacioterkepet keszitenek. Mindez biztositja, hogy a területen vegbemeno természetes folyamatokrol naprakesz informacioink legyenek es ezáltal ha kedvezotlen folyamatok indulnanak be megfelelo kezelest alkalmazzunk.

Terület- és földhasználat

A tervezési területen mindenfele terület- es földhasznalat tilos, kiveve az akacos erdoreszletek minimalisan szukseges erdeszeti muveleset.

3.4 Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Erdők kezelése

A területen ket akacos erdoreszlet talahato a 9B es a 9F jelu. Az utobbi kb. feleereszben a területen kivul esik. Hosszu tavon mindket erdoreszlet eseteben kivanatos az akac oshonos fafajra valo cserelere. Az akac kivagasakor eroteljesen sarjad. Ezert ameddig lehetseges, azaz felujitasa az erdeszeti torveny szerint nem kotelezo, addig az akacos megtartasa realis es elfogadhato megoldas. Amennyiben felujitásra kerül a sor a 9B jelu erdoreszlet eseten az akac

oshonos tolgyfajra való lecserélese kívánatos. Elsősorban a molyhos, majd a cser és a kocsánytalan tolgó (*Quercus pubescens*, *cerris*, ill. *petraea*) jön szóba, lehetőleg a tervezési területhez minél közelebbi forrásból. A veghasználat során az oshonos fajok egyedeit meg kell tartani és később az erdő kezelésekor az oshonos elegyfákat is meg kell orizni.

Remélhetőleg ugyanis a szomszédos erdőssztyepp-területből megindul majd a tolgyes telepítésbe az elegyfajok betelepülése. Mivel az akác veghasználatkor intenzíven sarjad, ami nagyban csökkenti az oshonos tolgyfajjal való felújítás sikerét, az akác visszaszorítása érdekében vegyszerezés is megengedhető. Elsősorban terben jól lokalizált módszerekkel, pl. hatópermetőzeggel. A felújítás alatt álló terület kerítéssel való védelme a vadragas ellen szükséges lesz.

A 9F jelű erdőreszlet, a tervezési területen kívülre való átnyúlása miatt kritikus.

Kiterjedésének növekedését a tervezési területen belül akadályozni kell. A jelenleg erdőként számon tartott területen kívül vegyszerezéssel egybekötött akácirtás szükséges, különösen, ha kiterjedése növekedésnek indul. Ennél az erdőreszletnél is törekedni kell az oshonos fajokkal való felújításra, a gyakorlati megvalósítás korlátai miatt ettől azonban el lehet tekinteni az első felújítás során.

Felmerül a 9B erdőreszlet rendeltetésváltása is, amennyiben ezzel a tulajdonosok egyetértenek. Korai időszakban, amíg meg az oshonos elegyfák betelepülése nem történt meg talajvédelmi erdővé minősíthető, amely esetben már a gazdasági erdő okozta felújítási kötelezettségek megszűnnek és egy nyitottabb szerkezet fennmaradhat. Fafajcserét, majd elegyfajokkal való gazdagodást követően (évtizedes távlatban) természetvédelmi erdővé való átminősítésre is sor kerülhet.

A tervezési területet érintő bármely erdőszeti beavatkozás előtt a jegyzővel, az MTA OBKI kutatóival és a Bukki Nemzeti Parkkal kerüljön sor egyeztetésre!

Művelés alól kivett területek kezelése

A jelenleg gyep művelési ágú területek ezen művelési módra kell kerüljenek. Ezekre az előhelyek védelmével megfogalmazott kezelési előírások érvényesek.